

Zpráva sdružení ROMEIA za rok 2012 o stavu romské menšiny v ČR

**Anticiganismus sílí, politici jsou populističtí, některá média si
vymýšlejí, život chudých Romů se nezlepšil**

Obsah

1. Úvod	2
2. Příčiny: Rasismus, stereotypy, frustrace z chudnutí	3
3. Místo solidarity represe	4
4. Konkrétní zkušenosti z praxe	5
4.1. Ostrava	6
4.2. Ústí nad Labem	6
5. Situace v sociálně vyloučených lokalitách	7
6. Vnitřní nepřítel, frustrace	7
7. Krajiní pravice	8
7.1. Akce D.O.S.T. a DSSS	8
8. Změna u běžných lidí	9
9. Některá média: neprofesionalita a neetičnost trvá	9
9.1. Vymyšlené případy	10
10. Rasismus, xenofobie a populismus politiků	11
11. Násilí z nenávisti	11
Přílohy	12
11.1. Příloha č. 1: Příklady smyšlených a mediálně zkreslených případů	12
11.2. Příloha č. 2: Příklady populistických a rasistických výroků politiků	14
11.3. Příloha č. 3: Případy násilí z nenávisti a diskriminace – příklady	21

1. Úvod

Občanské sdružení ROMEA se vzhledem k nebezpečí silícího extremismu, rasismu či přímo anticiganismu rozhodlo poprvé zveřejnit zprávu, která se zaměřuje na oblasti, jimiž se zabývá. Zpráva se týká především roku 2012, částečně i roku 2013.

Zaměřili jsme se na tato témata:

- Zhoršování společenské atmosféry v Evropě i v ČR
- Extremismus, rasismus, anticiganismus v ČR
- Politici - nárůst populismu a represivních opatření; nárůst anticiganismu mezi politiky
- Média - protiromská tendenčnost a metody, které to umožňují; smyšlené případy
- Život chudých Romů

Vzhledem k tomu, že jeden z autorů, František Kostlán, je zároveň místopředsdou Českého helsinského výboru (ČHV), zpráva se do určité míry překrývá se Zprávou o stavu lidských práv v ČR za rok 2012, kterou vydal ČHV. My se snažíme podat celou věc podrobněji a uceleněji - můžeme si to dovolit, protože se na rozdíl od ČHV zabýváme jen tou výšečí lidských práv, která se tak či onak týká naší nejpočetnější společenské menšiny.

2. Příčiny: Rasismus, stereotypy, frustrace z chudnutí

Obecně vzato v Evropě probíhá - ve společnosti i v konání některých politických stran - odklon od humanistických idejí a zesilují návrhy „řešení problémů“, které jsou v rozporu s lidskými právy, pokud rovnou nemají násilný charakter. V České republice, na Slovensku či v Maďarsku se to nejvíce týká Romů.

Již několik let dochází ke zhoršování společenské atmosféry, narůstá nesnášenlivost, nenávisť, xenofobie a rasismus, v českých podmínkách pak především anticiganismus, který se také často projevuje rasisticky.

Snažíme se zde pojmenovat ve zkratce několik příčin, které vedou k celkovému zhrubnutí Evropy, respektive české společnosti. Příčin takového stavu je jistě více. „Změna doby“, jakou prožíváme, sebou vždy nesla nejistotu z budoucího, měnil se žebříček hodnot i pohled na význam či smysl morálky, měnily se mezilidské vztahy. To vše je dnes umocněno projevy globalizace a úzkým propojením světa.

K bezprostředním příčinám patří rasismus, zhoršená ekonomicko-sociální situace lidí, zažité vzorce jejich uvažování a chování, tedy stereotypy a předsudky, „díky“ internetu čím dál silněji kolektivně sdílené a tudíž i mnohem hůře změnitelné.

Společenská atmosféra se vyznačuje hledáním a označováním „viníků odpovědných za zhoršení situace,“ a to mezi těmi nejslabšími - mezi těmi, kteří se nějak odlišují, vymykají, a kteří se kvůli vlastní slabosti nemohou nařčením účinně bránit, což jsou v České republice především Romové (někdy i bezdomovci a další chudí lidé, včetně seniorů, či migranti).

Z viníka se stává vnitřní nepřítel, proti němuž je možno bojovat a porazit jej, a tím problém „vyřešit“. V rámci tohoto způsobu uvažování probíhá verbální dehonestování Romů a protiromské demonstrace spojené téměř vždy s pokusem o pogrom či lynč, a vždy se snahou o jejich zastrašení a tím i vytlačení nebo vytěsnění „někam pryč“. Stoupá počet konkrétních případů násilí z nenávisť, diskriminace Romů se stala neskrývanou záležitostí, za niž se již málokdo stydí.

Z našich zkušeností plyne, že podstatnou příčinou stoupající nenávisť k této menšině není chování a způsob života Romů, ale latentní rasismus, který se silící frustrací lidí vyplouvá na povrch. Svědčí o tom i fakt, že k protiromských demonstracím se přidávají ve větším počtu i běžní lidé, kterým již nevádí rasistická hesla ani násilný charakter pochodů.

Problémy v soužití jsou letité, přesto rasismus (hlavně jeho zúžená, anticiganistická varianta) nabývá na nebývalé síle v celé společnosti až v posledních letech. Rasisté a další pravicoví extremisté potřebují vnitřního nepřítele - a k této „roli“ se Romové hodí ideálně. Jsou slabí, média se o jejich názory nezajímají, ostrakizují je již i politici z demokratických stran, jen aby získali politické body. Kdyby rasisté „neměli Romy“, byli by dnes vnitřními nepřáteli, mnohem silněji než dosud, migranti, Židé či lidé ze sexuálních menšin, političtí protivníci nebo kdokoli další. Extremistům nejde o zlepšení života lidí a o řešení problémů, ale o to, dostat se k moci. A jak s touto mocí poté nakládají, jsme mohli sledovat během druhé světové

války vyvolané a vedené nacisty, či koncem 40. let a v padesátých letech během stalinistického období u nás.

3. Místo solidarity represe

Solidaritě, bez níž je společenská soudržnost nemožná, zaměnila vláda Petra Nečase za opatření, která mají v první řadě dopad na nejchudší občany ČR (nesmyslné škrtky a další nekonceptní politika). Jde o krátkozrakou politiku, sociální soudržnost je důležitá pro zdraví celé společnosti, odvíjí se od ní i spokojenost lidí majetnějších. To dobře věděli němečtí politici, kteří válkou zničenou zemi postavili na nohy zavedením sociálního státu - tento model byl skvělým evropským přínosem do diskuse o řešení vzájemného soužití.

Vytěsňování solidarity a sounáležitosti s druhými sebou nese mnoho problémů. Stát by měl například změnit přístup v oblasti vzdělávání, pokračující segregace v školství není pro ČR dobrou vizitkou. Zcela chybí potřebný zákon o sociálním bydlení. Je také třeba změnit některá ustanovení občanského zákoníku, který má začít platit 1. 1. 2014. Zde je mimo jiné kodifikována možnost majitelů bytů vyhodit na hodinu nájemníka za jediný prohřešek, ukončit smlouvu bez hledání náhradního bydlení či požadovat po novém nájemníkovi kauci ve výši až šesti měsíčních nájmu, což je na prvním místě opatření namířené proti Romům a chudým lidem vůbec.

Představitelé České republiky, měst a obcí čím dál častěji volí represivní metody. Jako příklad uvádíme zákon, kterým města a obce dostávají možnost vykázat až na tři měsíce ze svého území lidi, kteří opakovaně spáchali vyjmenované přestupky. Tímto a dalšími podobnými represivními opatřeními se problémy jednak pouze přesouvají jinam, jednak přinášejí další těžkosti: někteří z lidí bez prostředků, zahnaní do kouta a zbavení možnosti sdílet své těžkosti se širší rodinou, si hledají prostředky k obživě nelegální cestou. Represe tak vede i ke zvýšení kriminality.

K represivním opatřením patří i některé městské vyhlášky, které omezují osobní svobodu lidí. Například Krupka vydala vyhlášku s tímto názvem: „Obecně závazné vyhlášení č. 3/2012 o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a estetického vzhledu města Krupka¹“. Vyhláška umožňuje pokutovat kohokoli, kdo si ve veřejném prostoru sedne na trávu, na zábradlí, či schody a toho, kdo si na zem postaví vlastní židli, či roztáhne deku. Vyhláška navíc neplatí v celé Krupce, ale jen v místech, kde žije nejvíce Romů. Podobnou vyhlášku vydal například i Litvínov.

Zatímco sociální pomoc příslušné orgány upozadují, komunitními metodami se nezabývají vůbec. Komunitními metodami máme na mysli mimo jiné i utváření platform, kde spolu mohou místní lidé bez ohledu na barvu pleti mít společné zážitky (třeba při sportování či

¹ Oficiální stránky města Krupka: http://www.krupka-mesto.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=7526&id_dokumenty=1318

sledování kulturních pořadů) a společně diskutovat o problémech, které sebou nese vzájemné soužití. Dokud spolu lidé nezačnou hovořit a naslouchat si, jsou integrační snahy velmi oslabené, pokud ne rovnou zbytečné.

Je také velmi potřebné, aby se demokratičtí politici začali vyslovovat ke konkrétním rasistickým a xenofobním počínům a náladám. Politika Nečasovy vlády těchto nálad bohužel zneužívala k lepšímu skrývání vlastních problémů. Zklamali ale i známí zastánci lidských práv mezi politiky, kteří v očekávání voleb většinou mlčeli.

4. Konkrétní zkušenosti z praxe

Zkušenosti, které plynou přímo z naší práce, respektive z témat, kterými se v jejím rámci zabýváme, jsou varující.

V 90. letech došlo v České republice ke dvaceti rasistickým vraždám a v minulém desetiletí probíhala diskriminace ve všech oblastech života. Dnes je mnohé z toho, co ještě před pár lety bylo běžně označováno jako rasismus a diskriminace, bráno jako „běžné“, „správné“ či dokonce „žádoucí“. Institucionální přístup jsme již ve stručnosti (na příkladech) popsali. A jak je to v praxi?

V roce 2012 byla v tomto směru viditelná změna v přístupu k bydlení nejchudších lidí, mezi nimiž je mnoho Romů. Byli jsme svědky neskrývané diskriminace v podobě vytěšňování lidí z určitých městských čtvrtí jinam, většinou do předražených ubytoven. S neúnosnými životními podmínkami, které ve většině těchto ubytoven panují, nedělají nic města ani stát. Města se někdy na „byznysu“ s ubytovny přizívají, stát přidává na represivních opatřeních, ale o zlepšení životních podmínek sociálně vyloučených lidí, kteří zde žijí hluboko pod hranicí chudoby, zájem nemá nikdo. Od způsobu života se přitom odvíjí i další jevy včetně zadlužování a kriminality.

Příkladů v tomto ohledu je mnoho: setkali jsme se na ubytovnách víckrát i s tím, že v jednom pokoji o dvaceti metrech žije pět až osm lidí, z toho několik školáků. Rodiny nesmějí mít nic na chodbě, takže vše probíhá v pokoji, od sušení prádla, přes psaní školních úkolů až po spánek. Umístěn je zde i odpadkový koš. Jde o naprostou ztrátu soukromí. Rodiny platí za takový pokoj až 3 500 korun na hlavu za dospělého, o něco méně na děti (v roce 2013 některé ubytovny ještě podražily, až o 1000 korun na hlavu).

V ubytovnách často teče teplá voda jen někdy, na jednu sprchu či záchodovou mísu je leckde okolo dvaceti lidí. V některých ubytovnách a azylových domech je zaveden domácí řád omezující osobní svobodu zdejších obyvatel - musejí například hlásit návštěvy, své odchody a příchody, přičemž objekty se zavírají v určitou večerní hodinu a pokud přijdou později, již se dovnitř nedostanou, protože klíče od domovních dveří nemají. Jsou zde i další omezení.

Kromě zastánců lidských práv se také nikdo nepozastavuje nad tím, že Romové jsou donucováni se vystěhovávat, protože jim majitel například zavře vodu.

Taková diskriminace je velmi často součástí problému, který nazýváme násilí z nenávisti (či zločiny z nenávisti). Při zjišťování informací o důvodech vystěhování z dosavadních bydlišť

jsme se setkali s případy, kdy Romům vyhrožovali, například tím že jim zabijí děti či že budou zmláceni. Stalo se také, že někteří úředníci či sociální pracovníci Romům vyhrožovali odebráním dětí a jejich předáním do ústavů.

Těmito případy se nikdo nezabývá. A zdá se, že policie i místní úřady tomu někdy i skrytě fandí.

4.1. Ostrava

Nejnámějšími příklady takové diskriminace jsou známy z Ostravy a Ústí nad Labem. Čtvrť Moravská Ostrava a Přívoz vytěsňuje Romy mj. i kvůli „zkulturnění prostředí“, jak radnice sama sdělila ve svém prohlášení. Romové se proto museli vystěhovat z ulice Přednádraží, z Palackého ulice a z ubytovny v Božkově ulici.

Když současný radní této ostravské čtvrti Lukáš Semerák (hnutí Ostravak) zdůvodňoval, proč kupoval domy v Palackého ulici, kde žili Romové, které posléze vystěhoval, řekl pro server Novinky.cz²:

„Jediným mým záměrem je to, aby se tato celá lokalita zvedla a vrátili se sem přizpůsobiví občané. Přívoz patří k nejstarším částem Ostravy s velkou historií. Bohužel po velkých povodních v roce 1997, kdy byl vodou zasažen Hrušov, skončili hrušovští Romové na Přednádraží. Mrzí mě, že se z této ostravské čtvrti stal odpadkový koš... Šlo nám o to zajistit klidné prostředí a vyjít vstříc vedení soukromé Vysoké školy Karla Engliše, která naproti našim domům v Palackého ulici má své sídlo a od září zde začne výuku.“

4.2. Ústí nad Labem

Jako příklad lhostejnosti k osudu vlastních občanů, uvádíme příběh rodu Červeňákových. Ústí nad Labem vystěhovalo několik rodin z tohoto rodu z jednoho domu v Předlicích - o dům se jeho soukromý majitel nestaral a proto se postupně stal neobyvatelným. Tito lidé napřed žili v tělocvičně jedné ze škol, potom byli na tři měsíce umístěni do ubytovny v Krásném Březně. Stěhovat z Předlic ani poté do ubytovny nechtěly a bránily se tomu. Někteří úředníci jim však vyhrožovali odebráním dětí.

V ubytovně v Krásném Březně, pro příklad, čtyřčlenná rodina (dva dospělí a čtyři děti) platila měsíčně za 1+1 nájem 11 500 korun. Z toho okolo 7 tisíc uhradil příspěvek na bydlení. Jedna z nejhudších rodin ovšem musela doplatit 4 300 korun. V Předlicích přitom dávali za větší byt a elektřinu dohromady 6 800 korun, z toho okolo 2 tisíc ze svého. Další rodina, sedmičlenná (pět dětí), platila na ubytovně v Krásném Březně nájem 14 500 korun měsíčně za 1+1. Životní podmínky v této ubytovně přitom v mnohém odpovídaly našemu předešlému popisu.

² Novinky.cz: <http://www.novinky.cz/domaci/275331-chteji-na-miste-ghetta-prumyslovou-zonu-vini-mesto-majitel-domu-v-ostrave.html>

Další peníze, které musely přestěhované rodiny (rod) zaplatit navíc oproti životu v Předlicích, šly na dopravu dětí do školy. Rodiny nechávaly děti v předlické škole, protože by je podle všech dosavadních zkušeností jinde nevzali. A také nevěděly, jakou před sebou mají perspektivu, jelikož před nimi bylo další stěhování. Například jedna z matek jezdila do Předlic každý den se dvěma dětmi. Lístek na autobus pro dospělého stojí 18 korun, pro dítě 10 korun. Každý den tak zaplatila 112 korun, za měsíc 2 240 korun. Matka pěti dětí na tom byla ještě hůře. Jen za dopravu z Krásného Března do Předlic zaplatila měsíčně 3 440 korun.

Ústí nad Labem postupovalo pštrosí metodou hlavy v písku. Pro své občany zbavených bydlení neudělalo téměř nic: nabídlo jim ubytovny mimo město.

Česká vláda pod vedením Petra Nečase se touto problematikou začala zabývat až během roku 2013. Chybějící zákon o sociálním bydlení však chtělo ministerstvo pro místní rozvoj nahradit tím, že za sociální bydlení chtělo vyhlásit ubytovny. Ministr poté souhlasil s tím, že zákon o sociální bydlení se má vypracovat, ale o jeho podobě měl jen vágní představu, s tím, že vypracovat by jej mělo ministerstvo práce a sociálních věcí. S pádem Nečasovy vlády se odložilo i řešení tohoto problému.

5. Situace v sociálně vyloučených lokalitách

Chudé lidi žijící v sociálně vyloučených lokalitách vykořisťují různí mafiáni či tzv. podnikatelé s chudobou, někdy ve spolupráci s městy a obcemi. Někteří komunální politici například stále povolují herny a kasina (zatímco místní politici v jiných městech je ruší), protože část jejich výnosu jde do městské poklady či rovnou do kapes zúčastněných. Tyto herny často vlastní místní mafiány či lichváři - někteří z nich jsou také Romové, což svědčí o tom, že vedle pohrdání Romy jde i o problém sociální.

Ti z chudých lidí, kteří hrají na automatech, tak vracejí část peněz tomu, kdo jim je na lichvářský úrok půjčil. Z těchto a dalších pochybných prostředků financovali výrobci drog a pasáci rozjezd své činnosti.

Kvůli bludnému kruhu zadlužení narůstá v sociálně vyloučených lokalitách drobná kriminalita a prostituce. Kvůli beznaději a nulové životní perspektivě pak roste i užívání drog a gamblerství. Vše je podle různých náznaků či svědectví podaných pod podmínkou zachování anonymity provázeno korupcí.

Kvůli všemu řečenému klesá i možnost či účinnost integračních záměrů i konkrétních „začleňovacích programů“. Sociální pracovníci měst i neziskových organizací jsou rádi, že mají prostředky alespoň na řešení všedních problémů, které však popsany přístup zvyšuje.

6. Vnitřní nepřítel, frustrace

Při hledání viníka, který je vhodným objektem k utvoření vnitřního nepřítele, jde asi většinou o iracionální jev: po rozhovorech s „bílymi“ účastníky protiromských demonstrací na Šluknovsku lze říci, že většina z nich nejsou přímo rasisté, ale lidé frustrovaní z toho, že se

jejich životní úroveň prudce zhoršuje a pozvolna se dostává na úroveň těch nejchudších. Vymezují se vůči Romům – jednak proto, že i u nich vyplouvá latentní rasismus přechodně na povrch, jednak proto, že jde o cestu nejmenšího odporu: říct o Romech, že mohou za vše, nic nestojí a mnozí tomu rádi přitakají.

I proto jsme mohli být svědky toho, že heslo „Cikáni do práce“ na demonstracích pokřikovali i ti „bílí“, kteří sami delší dobu žádnou práci nemají, a vědí tudíž, že v kraji není práce pro nikoho (či jen nárazově). Například: dva mladí muži, účastníci protiromské demonstrace ve Varnsdorfu, skandovali s ostatními „Cikáni do práce, Cikáni, do práce“. Potom jeden druhému říkal, že o práci není schopen zavadit už nejméně rok. A vzápětí se shodli na tomto závěru: „Cikána bych nezaměstnal, přednost mají normální lidi“.

Důsledky této frustrace běžných lidí (alespoň u některých z nich) jsou velmi nebezpečné: umožňují jim demonstrovat společně s extremisty, protože v ten moment pokládají radikální „řešení“, včetně těch násilných, za správná.

7. Krajní pravice

V roce 2012 sice klesl počet akcí krajně pravicových extremistů, šlo však jen o klid před bouří. Neonacistické, ultrakonzervativní i fašizující bojůvky se připravovaly a připravují na několikery volby, které má Česká republika před sebou - do Poslanecké sněmovny (předčasné volby), Evropského parlamentu, Senátu a na radnice měst a obcí. (To potvrdily i letošní protiromské tažení v Duchově, v Českých Budějovicích, Ostravě, Vítkově a dalších místech, při nichž extremisté vedou svoji předvolební kampaň.)

Každé předvolební období je příležitostí pro krajní pravici prosazovat své „řešení“ problémů tak, aby byla slyšet v celé společnosti. Způsobů, jakým se to děje, je více. Krajní pravice má nyní několik politických subjektů, které spolu ad hoc spolupracují či jsou provázány personálně. Neznámější jsou Akce D.O.S.T. a Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS).

7.1. Akce D.O.S.T. a DSSS

Akce D.O.S.T. tvoří intelektuální zázemí ultrakonzervatismu, který v lecčems ideově navazuje na předválečné české fašistické hnutí. V jejích řadách jsou vedle konzervativců i lidé koketující s klerofašismem, antisemité „křesťanského stříhu“ či různí „národovci“ (nacionalističtí šovinisté) odpadlí od různorodých strániček a iniciativ předchozích.

DSSS pak pokračuje v činnosti neonacistické Dělnické strany, kterou rozpustil Nejvyšší správní soud - jde o stejné lidi se stejnými představami o politice i světě jako takovém. DSSS úzce spolupracuje s německými neonacisty a extremisty z dalších zemí. Jejich metodami jsou demonstrace a publicita s tím spojená, jakož i publicita vlastní, především prostřednictvím nových médií.

Především DSSS cíleně využívá shora popsané frustrace a získává body v místech, kde žije více Romů pohromadě. Během svých akcí místní Romy zastrašuje a ponižuje či se o to alespoň pokouší. Účastní se jich pouliční bijci, kteří procházejí neonacistickými iniciativami tak, jak postupně vznikají a zanikají - jmenujme alespoň ty z poslední doby: Autonomní

nacionalisté a Národní odpor (jehož činnost však v roce 2013 zeslábla a byla nahrazena novou neonacistickou iniciativou s názvem Čeští lvi, která vznikla odštěpením z DSSS). Tato pouliční část krajní pravice se svým rasismem nijak netají. Existuje více případů, v nichž hlavními násilníky byli právě lidé z Národního odporu, Autonomních nacionalistů či dalších neonacistických iniciativ.

Krajní pravici se kvůli frustraci a dovednosti, s níž ji dovedla využít, povedlo posílit v politické oblasti svého působení. Zatímco brutální násilí pořád ještě mnoho lidí odrazuje (i když i zde čím dál méně), idejím hlášených intelektuály z D.O.S.T. či protiromským výpadům předáků DSSS naslouchá se sympatiemi prudce stoupající počet frustrovaných lidí. DSSS tak v roce 2012 v říjnových volbách do krajských zastupitelstev získala v Ústeckém kraji 4,37 procent hlasů, což bylo jen kousek od vstupu do zastupitelstva.

8. Změna u běžných lidí

Pro příklad stoupajícího nebezpečí v podobě nárůstu protiromsky zaměřeného násilí uvádíme změnu, která se odehrála během necelého roku. Ještě v říjnu 2012 pochodovali neonacisté v Ústí nad Labem kolem ubytoven obývaných převážně Romy a proti nim se postavili jejich odpůrci i z řad místních lidí. O několik měsíců později již demonstrovali běžní lidé společně s extremisty proti Romům, v již zmíněných městech – Duchcově, Českých Budějovicích, Vítkově a Ostravě.

Běžní lidé demonstrovali společně s neonacisty a dalšími extremisty i při protiromských nepokojích na podzim 2011, ale zde se od nich časem dokázali distancovat (Varnsdorf, Rumburk): řečníci přímo říkali, že na svých akcích žádné extremisty nechtějí.

9. Některá média: neprofesionalita a neetičnost trvá

Celostátní i nová média (internetová) v této oblasti ve své většině selhávají. Některá média se sice v poslední době oproti dřívějšímu v informování o Romech mírně zlepšila, jiná však svůj rasismus již ani nemaskují.

Média přestala plnit svou společenskou roli, kterou dříve opisoval bonmot, že „novináři jsou hlídacími psy demokracie“. Nyní napomáhají ke zhoršování společenské atmosféry neetickým a neobjektivním zpravodajstvím, ba někdy i informováním tendenčním a protiromsky zaměřeným. Veřejnosti tak chybí korektiv, který by ji vracel od populismu či lhostejnosti a mlčení k běžným normám chování a přístupu k lidským právům.

V ČR média čím dál silněji negativně ovlivňují veřejné mínění ve vztahu k Romům. Činí tak nejčastěji těmito způsoby:

- Zveřejní zcela vymyšlenou zprávu o Romech.
- Zveřejní prohlášení veřejně činné osoby, nejčastěji politika, který na Romy verbálně zaútočí. Romům a pracovníkům nevládních organizací přitom nijak neumožní reagovat na toto prohlášení.

- Média leckdy informují o konkrétním dění jednostranně (například o střetech mezi lidmi z většinové a menšinové části společnosti): vydávají tvrzení někoho z většiny za pravdu, přičemž druhé straně, romské, slovo nedají.
- Novináři často paušalizují, nejčastěji v případě spáchání trestného činu jedincem hovoří o romské menšině jako celku.
- Většina médií průběžně informuje v souvislosti s kriminalitou spáchanou Romy a uvádějí jejich etnickou příslušnost, ačkoli u kriminality páchané příslušníky většinového obyvatelstva etnicitu neuvádějí. Etnicita pachatelů by se neměla uvádět vůbec, pokud k tomu není dán zvláštní důvod.
- Používají ve vztahu k Romům výrazy, které se běžně užívají pejorativně, například: „nedotknutelný“, „nepřízpůsobivý“, „cikán“. A dost často i v souvislosti s negativním děním.

Příčin zhoršování přístupu médií je více: Snížená odpovědnost vydavatelů, redakcí i novinářů za vlastní konání proti prvnímu polistopadovému desetiletí. Média prakticky nejsou předmětem kritiky. Jejich chování se v posledním desetiletí rapidně zhoršilo i proto, že lidé z této branže ztratili povědomí o společenské roli médií a upřednostňují zisk před snahou o objektivitu zpravodajství a profesní etikou.

Z toho plyne nadbíhání populistickým a radikálním společenským proudům ve zpravodajství i v publicistice. A konečně: i novináři jsou lidé, kteří se zhoršující společenskou atmosférou nechají ovlivnit či jsou mezi nimi i rasisté.

9.1. Vymyšlené případy

Jako příklad práce médií tentokrát upozorňujeme na jejich roli ve smyšlených případech. Počet případů, na jejichž začátku stojí smyšlenky, že někoho přepadli Romové (apod.), stoupá. V roce 2012 byla z těchto případů nejznámější tzv. břeclavská lež. Petr (15 let) si vymyslel, že jej přepadli Romové, v Břeclavi kvůli tomu proběhla společná protiromská demonstrace extremistů a místních lidí. Až poté chlapec přiznal, že si zranění způsobil sám. Neblahou roli sehrála v případě jeho matka, která nepravdivě informovala o tom, že jejího syna přepadli tři Romové a poté spolupracovala s představiteli extremistické DSSS na přípravě demonstrace. V této souvislosti jsme popsali patnáct případů, kdy smyšlená zpráva vzbudila negativní emoce vůči Romům.

Negativní role médií spočívala v tom, že u každého z těchto případů vydávala tvrzení jedné ze zúčastněných stran (té „bílé“) za pravdu, aniž by si její tvrzení jakkoli ověřovala. A že nedala slovo protistraně. Byla to média, která v těchto případech přispěla k velkému vzednutí negativních emocí a tudíž i k následným protiromsky zaměřeným nepokojům a násilí.

Další příklady smyšlených a mediálně zkreslených případů uvádíme v příloze č. 1: *Příklady smyšlených a mediálně zkreslených případů*

10. Rasismus, xenofobie a populismus politiků

Stoupající počet politiků se dopouští populistických, xenofobiích či rasistických výroků, aniž by za to byli jakkoli postihováni - ba právě naopak, získávají tím politické body. Na tyto výroky většinou nikdo nereaguje, ani demokratičtí politici, ani lidé z neziskových organizací, o médiích ani nemluvě - mnohá z nich naopak tyto výroky propagují.

Populismus a rasismus politiků se tak stává běžnou součástí veřejného diskursu, což pokládáme za velmi nebezpečný trend. V poslední době jde především o bývalého poslance Věcí Veřejných Otto Chaloupku a senátora Tomio Okamuru, obdobě se však vyslovují i další vrcholní politici.

Podrobnosti uvádíme v příloze č. 2: *Příklady populistických a rasistických výroků politiků*

11. Násilí z nenávisti

Jedním z důsledků popsaného chování politiků a neetické práce českých médií jsou i konkrétní případy násilí páchaného kvůli etnicitě obětí, kterému se odborně říká násilí z nenávisti (zločiny z nenávisti).

Příklady uvádíme v příloze č. 3: *Případy násilí z nenávisti a diskriminace – příklady*

Přílohy

11.1. Příloha č. 1: Příklady smyšlených a mediálně zkreslených případů

6. září 2007 - Policie oznámila, že případ pětáctyřicetiletého Slováka, jehož v Přerově údajně napadla skupina Romů a basebalovými páčkami mu způsobila vážné zranění, je vymyšlený. Muž přiznal, že ho ve skutečnosti zranil jeho příbuzný.

8. ledna 2011 - Sedmatřicetiletý muž ohlásil, že jej v Novém Bydžově přepadla skupinka Romů (tisk tehdy ještě hovořil o mladících), kteří mu odcizili peněženku s penězi. Policisté však zjistili, že si muž celou historku vymyslel. K objasnění případu stačilo hradeckým kriminalistům několik hodin. Při dechové zkoušce muž nadýchal 1,99 promile alkoholu. Při vyšetřování případu vyšlo najevo, že si přepadení vymyslel kvůli tomu, že chtěl zakrýt páteční zpronevěru peněz ve firmě. Část peněz použil na zaplacení útraty v restauraci a část prohrál na automatech. Podle předložených dokladů zpronevěřil asi 28 tisíc korun.

Září 2011 - Server iDnes přinesl k běžné hospodské rvačce ve Šluknově postupně dvě zprávy, z nichž každá tvrdila něco jiného. Napřed uvedl, že Romové po barmanovi požadovali výpalné. Poté, kdy to starostka Šluknova Eva Džumanová popřela, tvrdil iDnes.cz, že Romové vyhrožovali kvůli tomu, že jim nebyla vyplacena výhra dva až tři tisíce korun, které právě vyhráli na automatech. A redaktor to napsal způsobem, který proti Romům úmyslně štvál: „V nedalekém Šluknově zaútočili v noci na čtvrtek v restauraci Bohemia tři Romové na hosty... Jeden Rom nejprve vyhrožoval jednomu z hostů, že ho podřízne. Dalším dvěma Romové, že je zbijí, pokud jim dobrovolně nevydají dva až tři tisíce korun, které právě vyhráli na automatech. Údajně měli v podniku ukrást také alkohol. Jeden z hostů má zlomený nos.“ Pro srovnání - toto o incidentu řekla starostka Eva Džumanová: „Nebyla jsem tam, ale co mám informace, tak to byla malá skupinka Romů a místní. Policie byla na místě několikrát, nikdo ale s nimi nechtěl nic řešit, tvářili se prý jakoby nic... Rozhodně nešlo o žádné výpalné.“

23. 9. 2011 - Petr Strkal, předseda sdružení Severočesí.cz v Lounech, tvrdil že ho napadla skupina Romů. Média přinesla záběry a fotografie, na nichž byl "ozdoben" monoklem a přinesla jeho vyjádření, že mu Romové ukradli kolo a mobil. Podle policie Strkal během noci opakovaně vnikl na ubytovnu obývanou převážně Romy a dožadoval se tam svých věcí, z jejichž krádeže obyvatele ubytovny vinil, aniž by kohokoli viděl při činu či měl k tomu jediný důkaz. Nejprve na ubytovně rozbil skleněnou výplň vchodových dveří a poté napadl jednoho z místních, který mu následně způsobil monokl. Podruhé během noci šel na ubytovnu vyzbrojený dřevěnými násadami, s hasičskou helmou a chrániči na kolenou. Tyčemi bušil do zavřených dveří a dožadoval se svého mobilu a kola. Policie ho obvinila z výtržnictví a na několik hodin ho zadržela. Obviněný poté vyhrožoval, že uspořádá v Lounech protiromskou demonstraci. Tu nakonec neuspořádal, údajně proto, že připojit se chtěla DSSS.

Říjen 2011 - V Ústí nad Labem se střetli Romové se dvěma občany české národnosti. TV Nova o tom informaci zcela jednostranně - podala tvrzení „bílých“ jako pravdu. A vůbec neinformovala o tom, co tomu předcházelo. Střetu předcházel útok občanů české národnosti na Romy. „Viděla jsem, jak utíká Romka, její muž a syn - a za nimi utíkal pán s nožem a řval

na ně: já vás zabiju vy černý svině, vy černý huby, tady chcípnete. Napadení Romové křičeli o pomoc a utíkali sem k baráku, paní upadla. Její muž se pro ní vrátil a útočnicka, který ležící ženě šermoval nožem u obličeje, odstrčil a pak se jim podařilo schovat do baráku.. Asi po třech minutách už jsem viděla houf lidí před barákem," řekla svědkyně. Poté se strhla rvačka mezi Romy, kteří bránili napadenou romskou rodinu, a útočnicka s noži a mačetami. Byla jsem v šoku a našťvaná, když jsem viděla reportáž v televizi Nova, jakým způsobem celý incident popsala. Obrátili to proti Romům, ale tak to vůbec nebylo," řekla svědkyně.

8. prosince 2011 - Deník Právo informoval o případu sedmnáctileté dívky z Klatov, která tvrdila, že byla na ulici přepadena skupinou Romů. Údajně jí způsobili zranění, se kterým byla následně ošetřena u lékaře. Policie ale dospěla k závěru, že si dívka útok vymyslela.

23. ledna 2012 - Třiačtyřicetiletý muž tvrdil, že ho na toaletách baru Horník v České Lípě napadli dva Romové, kterým odmítl dát 50 korun. S bodným poraněním břicha byl muž převezen do českolipské nemocnice. Po několika dnech se muž přiznal, že si přepadení vymyslel a zranění si ve skutečnosti způsobil sám - chtěl zakrýt, že propil a utratil peníze a neměl na zaplacení alimentů.

9. února 2012 - Bulvární server Parlamentní listy zveřejnil článek Václava Prokúpe o zakládání romské strany, kterou okradl pokladník. Jak prokázal server Romea.cz, tato zpráva byla zcela vymyšlená. Tyto informace převzala téměř všechna média bez jakéhokoli ověřování, četly je miliony lidí a vzbudil proto mnoho negativních emocí vůči Romům. Prokúpek před tím kandidoval za neonacistickou Dělnickou stranu. Do Parlamentních listů či na spřízněné weby píšou další extremisté.

19. dubna 2012 - Patnáctiletá dívka tvrdila, že na ni v Liberci zaútočila trojice Romů. Skupinka údajně chtěla dívku okrást, ale když zjistila, že u sebe nic nemá, pořezali ji žiletkou na celém těle. Jak se nakonec ukázalo, dívka si vše vymyslela a ublížila si sama.

23. května 2012 - Policie oznámila, že patnáctiletý chlapec z Břeclavi lhal, když tvrdil, že na něj v dubnu zaútočila skupinka tří Romů. Podle vyšetřovatelů si hoch vážná zranění ve skutečnosti přivodil sám při pádu z výšky na zábradlí v domě, když dívkám předváděl, jaká umí gymnastická cvičení.

11.2. Příloha č. 2: Příklady populistických a rasistických výroků politiků

Poslanec Otto Chaloupka (Věci veřejné)

Chaloupka zveřejnil své návrhy změn zákonů, evidentně protiromsky zaměřených. Hlavním bodem jeho návrhu "řešení" je institut rizikové osoby či rodiny (osoba / rodina, která pobírá dávky v hmotné nouzi dlouhodobě; navštěvuje herny/casina; požívá alkohol nebo omamné látky; použila dávku v hmotné nouzi na jiný účel než na naplnění životních potřeb; nepodporuje děti v řádné školní docházce; páchá trestnou činnost, atd.). "Tzv. riziková osoba bude povinná se dostavovat v určenou hodinu v pracovních dnech na určené místo. Na daném místě se bude muset zdržovat 8 hodin a dbát pokynů pověřené osoby. Při nedodržení této povinnosti budou dávky odejmuty," napsal Chaloupka.

Další výroky tohoto poslance:

Romští předáci by se v první řadě měli začít nějak slušně žít. To jsou stejní paraziti na romské komunitě jako je romská komunita parazitem na většinové společnosti...

Romové zakládají politickou stranu. Zase. Co od toho očekávají? Větší páku na získání dalších výhod? Potom se ptám, jaké další výhody ještě můžou chtít?

Dneska nemusí pracovat, pořád si jenom stěžují, roste vlna fyzického násilí vůči většinové společnosti a my jim pořád ustupujeme...

Já chápu tu snahu něco s tím udělat a snažit se je začlenit, převychovat jednu generaci těchto nepřizpůsobivých a dát jim všechny podmínky, aby se mohli stát slušnými lidmi, kteří nejsou na obtíž a nikdo jimi nemusel opovrhovat. Ale kolik let už to trvá, že se je snažíme nějakým způsobem začlenit a ono to nemá žádný efekt?"

Problematické je, že stojí hodně peněz, a nic nepřináší, a tak je to u nich po generace a není u nich žádná snaha na tom něco změnit. Stojí nás stovky milionů korun, a co se nám dostává zpátky? Fyzické ataky, krádeže, loupeže a podobně.

Nepracuješ? Nemáš nárok. Začneš krást? Hop do vězení. Slyšel jsem názor, že když jim sebereme dávky, tak budou páchat ještě větší kriminalitu. Ne, něco uděláš a prostě budeš sedět a příště si to rozmyslíš. Do revoluce taky existovala povinnost pracovat. Cigáni museli makat. Dostali lopatu, někteří se o ni sice jen opírali, ale někde museli být po pracovní dobu a aspoň předstírat, že pracují. Dneska nemusí pracovat, pořád si jenom stěžují, roste vlna fyzického násilí vůči většinové společnosti a my jim pořád ustupujeme. Na co čekáme? Až nás začnou beztrestně na ulicích sekat mačetama a krást důchodcům peněženky a podobně?

Když někdo napadne Cigána, tak je to rasový trestný čin a dostane trest v nejvyšší sazbě, a když Cigán zmlátí bělošku, okrade stařenku nebo znásilní, týrá a terorizuje dvanáctiletého bílého kluka, tak dostane trest, jako by někomu jenom sebral peněženku. Takhle to nejde dál a směřuje to do průšvihů. Pokud lidé vidí, že stát se o ně nepostará, tak vezmou tu věc do vlastních rukou a bude zle. A já se tomu nedivím.

Chaloupka také reagoval na výzvu romského předáka Františka Tomáše starostce Duchcova, aby přišel na romský mítink, těmito slovy:

Velmi chytré od cikánského vůdce. Arogance a sebevědomí jim tedy nechybí. Ale lidi jsou na hraně a ještě pár takovýchto cikánských provokací a začne mazec. A pak je neochráná ani těžkooděnci.

Vzápětí umístil Chaloupka na svůj facebookový profil otevřený dopis:

Slušní lidé dlouho snášeli vaše krádeže, agresivitu a neoprávněně požadavky na další a další výhody. Ale jak každý rozumný člověk ví, tohle nemohlo pokračovat donekonečna (...) Lidé už toho mají dost, pane Tomáši. Už nemají trpělivost. A vy se jen každou další provokací posunujete přes tu pomyslnou hranu. Tlačíte a něco nutně musí prasknout. Brzy. Nespoléhejte na to, že jste státem chráněni a že je vám vše dovoleno. Lidé necítí ochranu od státu a je jen otázkou času, kdy vezmou svou ochranu do svých rukou. A potom, pane Tomáši, bude zle. Berte to ode mne jako dobrou radu. Máte ji zadarmo.

Vybrané citace Tomia Okamury

Cikáni si mohou za to, že jsou vnímáni hanlivě

To, že Cikán je dnes vnímané hanlivě, to není vina ani neonacistů ani Čechů ani Turků. To je v prvé řadě hanba Romů. Jejich dlouhá staletí pěstovaný životní styl a životní hodnoty chtějí nechtěj kolidují a kolidovaly s hodnotami ve všech civilizovaných zemích.

(7.11. 2012 v komentáři reagujícím na vystoupení Elišky Wagnerové z nově vzniklého senátního Klubu pro obnovu demokracie, mimo jiné kvůli členství Tomia Okamury či Jiřího Čunka. A taktéž 14.2. 2011 v komentáři Bud'me politicky nekorektní!)

Ženy jsou méně inteligentní

Norsko už kvóty na ženy ve vedení firem zavedlo a teorie, že muži jsou kreativnější a dynamičtější než ženy se ihned potvrdila - hodnota firem, které posílily ženské vedení, klesla o 18 procent. Až kvóty dovedeme k dokonalosti a firmy povede správný poměr Romů, zahrádkářů, Arabů, mulatů, Asijců a klavíristů, určitě se jejich hodnota a výkon radikálně posune...

Lidská inteligence se výrazně liší, a to jak mezi rasami, tak i mezi muži a ženami. Ženy mají ve většině průměrné IQ - je mezi nimi méně geniálních či naopak totálně hloupých než mezi muži. Ti mají naopak mezi sebou více talentovaných stejně jako je mezi nimi větší množství velmi hloupých a méně těch průměrných. To je prostě statistika, která se pak odráží i ve společnosti - větší procento nadprůměrně schopných mužů se holt odráží v reálném životě.

(3.8. 2011 v komentáři Ženy vpřed!)

Podpora vystěhování cikánů není extremistická

O Dělnické straně píšeme, že je extremistická, ale čím doopravdy? V čem je například extrémní názor, že Cikáni by si měli založit vlastní stát a že Česká republika by měla podpořit jejich vystěhovalectví do země, odkud pochází jejich prapředci?

(14.2. 2011 v komentáři Bud'me politicky nekorektní!)

Hlásit se ke komunistům není ostuda, ale čest

KSČM je demokratická legální parlamentní strana... Pokud máme dnes občanskou rovnost a svobodu, pak i díky komunistům, komunistům a socialistům a jejich pokračovatelům, kteří rovná volební a občanská práva prosazovali proti konzervativcům, navzdory tzv. pravici. Prosazovali sociální práva - osmihodinovou pracovní dobu, právo na stávku, bezplatné školství, důchodové a zdravotní pojištění. Vždy navzdory pravici. Za dnešní sociální a demokratický systém kdysi bojovali a umírali vraždění pravičáky výše zmínění "komunisté". Hlásit se k takovým lidem není ostuda. Je to čest.

(20.11. 2012 v komentáři "Zase tu běhá strašák komunismu")

Národní strana dodržuje lidská práva a nepropaguje násilí

Národní strana... byla v každém případě legitimní politický subjekt zaregistrovaný na Ministerstvu vnitra a splňující zákonnou podmínku, že jejich program není v rozporu s listinou práv a svobod a nepropaguje násilí na jednotlivci ani skupině obyvatel. Národní strana byla řádně zaregistrovanou politickou stranou a nikdy nebylo proti ní vedeno soudní řízení o zastavení činnosti.

(1.3. 2011 v komentáři Hon na Bátoru, ostuda politiků a novinářů.)

Spis konečné řešení cikánské otázky nepropagoval vystěhovávání romů

Národní strana podle médií vystupuje proti EU, přistěhovalcům a Romům. Jeden z jejich členů zveřejnil Konečné řešení otázky cikánské, která mimo jiné obsahuje myšlenku vystěhovat Romy do Indie. Kontroverzní spis o konečném řešení cikánské otázky jsem četl. Nepropagoval žádné vystěhovávání romských spoluobčanů do Indie. Navrhoval v kontextu s dřívějšími vystěhovaleckými vlnami Romů do zahraničí koordinaci vystěhovalectví nejlépe do některého ze států Indie. Podpora vystěhovalectví samozřejmě jen pro ty, kdo sami chtějí, se státní podporou na založení nové existence v zahraničí a navíc po oboustranné dohodě s cílovým státem či provincií. Třebaže tahle myšlenka je v praxi nereálná, nelze na ní shledat nic jiného, než inspiraci ve staré sionistické ideji budování židovského státu a vystěhování do něj.

(1.3. 2011 v komentáři Hon na Bátoru, ostuda politiků a novinářů.)

Hysterie proti bátorovi

Nekompetentní neonacista se měl stát náměstkem ministra školství. Tahle zpráva spustila vlnu hysterie. Jedinou záminkou byla hra na boj za správnou věc. Zvrhla se ve lži, překrucování a ostouzení nevinného člověka. Jeho jedinou vinou jsou údajné "extrémistické" či "politicky nekorektní názory".

Případ Ladislav Bátor ukázal v nejhorší nahotě jak se hra na korektnost, stává zlou, nenávislnou a nebezpečnou. V obhajobě správného jsme schopní a ochotní ničit každého na koho dav ukáže. Slabí jedinci si bez nebezpečí a rizik zakoušejí "hrdinský boj" proti zlu. Kolektivní štvance dává aktérům zakusit společnou euforii a radost z boje o správnou věc. Tady už nejde o Bátoru, ale o psychopatii davu. Všem kdo volali a volají "psovi psí smrt" připomínám, že každý z nás jednou může být Bátoru. Hilsner, Pechanec. Odsouzený předem a na doživotí, bez šance na obranu. Bez viny.

(1.3. 2011 v komentáři Hon na Bátoru, ostuda politiků a novinářů.)

Národní strana nebyla extrémní svými názory

Připomeňme, že to, co před lety říkali třeba lidé z té extrémistické Národní strany o nebezpečích plynoucích z příliš tolerantního multikulturalismu nebo z benevolence ke kriminalitě i příživnictví etnických minorit, dnes už opakují premiér i pan Kocáb. Pokud vím, Národní strana byla extrémní ne názory, ale spíš okruhem některých příznivců zamilovaných do Hitlera a podobné sebranky. Jenže obdiv k nacistům šel vyzozorovat u pobočníka premiéra Topolánka Dalíka i u pana Topolánka, minimálně občasnou inspirací nacistickou terminologií. Myslím zcela vážně, že navzdory tomu, nacističtina ani extrémista není ani jeden. Pokud by měli jít z veřejného života, tak za jiné poklesky. Jenže - co je dovoleno bohovi, není dovoleno volovi.

(18.10. 2011 v komentáři Vážení spoluobčané, naštvejte se!)

Extremisté říkají to, co si většina z nás myslí

Co to je takzvaná politická korektnost? V praxi to je pravidlo politiků a médií neříkat nepříjemné pravdy. Důležitá je společenská nezávadnost. Úmysl je dobrý, intelektuálové mají pocit, že tak zmírní pnutí ve společnosti. Jenže dobré úmysly často opravdu vedou do pekla. Pokud dnes roste podpora takzvaných extrémistů, pak je to tím, že jako jedni z mála říkají nahlas to, co si většina z nás myslí. Bez včasné diagnózy nejde léčit - řekl by lékař a hledat nápravu, když úmyslně přehlížím příčiny, je nemožné. V případě českých "extremistů" pak rozhodně nejsou řešením zákazy. Svoboda projevu je pro každého - byť by ten člověk říkal sebevětší blbost. Řešením je otevřená a věcná diskuze, bez nálepkování a shazování diskutujících.

(14.2. 2011 v komentáři Budme politicky nekorektní!)

V ČR jsou největším "multikulturálním" problémem zřejmě Romové

Spousta takzvaně obecně prospěšných lidskoprávních organizací žije právě z toho, že tyto problémy existují. Jejich likvidace by existenčně ohrozila i je. V České republice jsou největším "multikulturálním" problémem zřejmě Romové. Ať mi odpustíte, kterých se to netýká, ale velká část je prostě pro společnost obrovská přítěž. Podívejte se do věznic, kojeneckých ústavů nebo dětských domovů - každý hned pozná, že Romů tu je násobně víc, než by odpovídalo jejich podílu oproti bílé většině. Počet Romů ve společnosti roste, ale úměrně tomu se nezvyšuje jejich podíl na tvorbě společného bohatství. Naopak. A to drtivou část veřejnost štvě. Oprávněně. Tohle je problém. A je to problém i těch pracujících a slušných Romů.

(14.2. 2011 v komentáři Budme politicky nekorektní!)

Stačil by mozek a trocha dobré vůle

Když okamžitě vyhostíme každého cizince, který tu páchá zločiny, ušetříme nervy i peníze nám všem. Když úřady i soudy začnou používat zdravý rozum, opět přibude na spokojenosti občanů. Když politici a úředníci přestanou přihrávat předražené kšefty spřízněným firmám, hned se našim peněženkám uleví. Není k tomu všemu třeba ani vyšší HDP ani dotace z EU. Stačil by mozek a trocha dobré vůle.

(11. 9. 2012 v komentáři "K lepšímu životu stačí občas jen mozek a dobrá vůle")

Nadávají mi, že jsem populističtina

Na jedné straně mi lidé nadávají, že jsem populističtina, protože prý slibuji nesplnitelné - na

straně druhé vidím, že jsem špatný, když pro splnění svých slov dělám maximum. (...) Protože kdybych v Senátu jen vykřikoval a hrál si na solitéra, je mi to houby platné a pak by skutečně platilo, že jsem populist, kterému je bližší popularita než vlastní výsledek práce. A já v Senátu nejsem, abych byl populární, ale abych odvedl svou práci co nejlépe a na maximum. (29. 10. 2012 v komentáři "České rádio Jerevan - z Okamury je lidovec")

Chvála masivních bičů

Mám oblíbený citát - jak dokázali Egypťané vystavět tak masivní stavby? Měli masivní biče. Ideální stát má mít jasná a pevná pravidla - a za jejich porušení musí přijít okamžitý trest. To není volání po diktatuře - to je volání po vládě práva. (...) Řešení je jednoduché populistické - jak jinak - na masivní zlodějný masivní biče. (...) Masivní biče na masivní zlodějný jsou po ruce. Milí a drazí spoluobčané - vezměte je konečně do ruky. Je jich třeba jako soli. (28.8. 2012 v komentáři "Na masivní zlodějný masivní biče")

Jako senátor mám za sebou kraj, chci mít za sebou celou zemi

Jako senátor za Zlín mám za sebou svůj kraj. K tomu, abych změny prosadil, je třeba ale víc - je třeba opora občanů celé země. Prezidentská volba je jedinečná příležitost, jak tuto podporu získat.

(22. 10. 2012 v komentáři "Proč je dobré kandidovat na prezidenta")

Senátor Miroslav Krejča (zvolen za ČSSD, poté bezpartijní):

Pohled veřejnosti na Romy je zcela oprávněný a k této nepřizpůsobivé a parazitující minoritě jsme až příliš tolerantní.

U romské části společnosti až na pár výjimek nevidím snahu, aby řešila své problémy. To jsou jejich problémy, do kterých se dostali oni. A těžší z toho, že my, politici, se bojíme změnit zákony tak, aby byli skutečně spravedliví a těžší z toho, že ti úředníci, kteří konkrétně rozhodují v těch místech, se jich přímo fyzicky bojí a raději jim vychází vstříc, než aby uplatňovali stejný metr, který uplatňují na většinovou část společnosti. To je skutečná diskriminace nás, ne Romů. A je to i naše zbabělost.

Než propukly povodně, tak byl například celý český národ nucen sledovat, jak se romské rodině narodí paterčata. Určitě celá řada našich rodin s více dětmi skřípe zuby, že takové bonusy jako tato romská rodina nedostala. To ale není medializováno." Medializováno to bylo, ovšem aniž by se řeklo, že česká rodina, které se narodila čtyřčata, dostala od státu také velkou podporu.

Podívejme se na další příklad diskriminace naruby. Ivan Demeter srazil kvůli cigaretě pěstí k zemi člověka a zabil ho. Dostal dva roky. Jaromír Šebesta, který zabil zloděje šrotu kuší, jde sedět na deset let. Čili soudy rozdílně posuzují romské a neromské delikventy. Pokud je někdo diskriminován, tak je to většinová společnost.

Senátor Jaroslav Doubrava (dříve KSČM, nyní sdružení Severočesí.cz):

Mám za to, že armáda by měla být v každém případě připravena, protože to, co se začíná dít, už přesahuje veškeré meze únosnosti... Vláda a zodpovědné orgány státní správy už přehlížejí doslova rasismus ze strany Cikánů... Poslední události jenom nasvědčují tomu, co říkám. Jednoznačně je potřeba zpřísnit tresty, jít do nejvyšších sazeb a nebát se tyto grázly odsoudit. Také zpřísnit zákon a zvýšit sazby. Tady už končí veškerá legrace. Situace je velmi vážná. Chceme, aby nám Cikáni zapalovali města podobně jako v Anglii? ... Chystám se obrátit na příslušné orgány, aby situaci důrazně řešily a v Senátu se pokusím předložit návrhy, které by zpřísnily legislativu. V každém případě budu mluvit s kolegy a budu se snažit, abychom přestali před tímto terorem a agresivitou zavírat oči. Už se musí konat.

Slyšel jsem cikánského výrostka, jak říká svému kamarádovi: 'Člověče, mě už nebaví šukat tu mámu, to já bych si radši zašukal se ségrou, ale tu šuká táta a ten by mi dal přes držku'. Na mě šly mráčky.

„Bohužel stále platí, že většina Cikánů považuje práci za nejhorší možný způsob obživy... My se nechceme dívat na to, jak nám ničí náš kraj a bez ohledu na plané kecy o lidských právech a toleranci s tím budeme něco dělat. Než bude pozdě.

Tato komunita je negramotná. Ale kdo jim brání v přístupu ke vzdělání? Jsou to jenom oni sami, protože se vysloveně učit nechťejí.

Senátor Vladimír Dryml (dříve ČSSD, poté Zemanovi - SPOZ):

Vysoká kriminalita Romů a pocit beztrestnosti spojený s uplatňováním pozitivního rasismu českou justicí a falešnými a prázdnými názory podivných ochránců lidských práv v EU i u nás přináší své ovoce... Zákony mají platit pro všechny stejně a vymahatelnost práva musí být rychlá a v případě rasismu i tvrdá, a to platí pro všechny, zejména pak pro Romy.

Senátor Pavel Lebeda (ČSSD):

Pro povalečství, odpor k práci, parazitování na většinové populaci a kriminalitu většiny Romů je postoj veřejnosti pochopitelný a je umocňován nepřijatelnou pozitivní diskriminací v oblasti sociální, ale dokonce i v justici. Pocit hájení a beztrestnosti vede Romy vedle tradiční majetkové kriminality stále více k brutální trestné činnosti. Připočteme-li problémy v občanském soužití a rozšířenou drogovou závislost mezi Romy, nemůže averze většinové populace nikoho překvapit.

Senátor Zdeněk Schwarz (ODS):

Pojem rasismus v souvislosti s problémy Romů je zneužíván účelově samotnými problémovými Romy a některými politiky, kteří na problému jen parazitují a neumí jej řešit. Bohužel média situaci ještě komplikují, když neobjektivně a nedostatečně či jednostranně ve prospěch Romů informují veřejnost. Typickým příkladem je poslední kauza těžce zraněného a doživotně invalidizovaného patnáctiletého chlapce z Břeclavi. Proč stejným rozsahem a intenzitou média tuto kauzu nesledují, jak se věnovaly kauze popálené romské Natálky.

Poznámka: Břeclavský případ se medializoval stejně hojně jako případ malé Natálky. Navíc se později ukázalo, že si přeapadení Romy onen invalidizovaný patnáctiletý chlapec zcela vymyslel – počet takových smyšlených případů strmě roste.)

Senátor Petr Pakosta (BEZPP):

Za negativní postoje české veřejnosti vůči Cikánům si Cikáni můžou sami. Jejich vyhýbání se práci, jejich narůstající agresivita, jejich způsob života na úkor většinové populace je jen jejich rozhodnutí.

Ivana Řápková, poslankyně ODS

Ještě jako chomutovská primátorka po demonstraci Romů a zastánců lidských práv, kterou za přihlížení policie a městských úředníků napadli zastánci krajní pravice, řekla toto:

„V Chomutově chceme klid, proto již nebudeme povolovat žádné podobné demonstrace, ať již ze strany Romů nebo levicových či pravicových extremistů.“

Liana Janáčková,

(tehdejší i dnešní) starostka ostravské městské části Mariánské Hory a Hulváky na veřejném jednání bytového odboru:

„Chápu, že je to vůči vám nespravedlivé, ale já už ty cikány opravdu nemám kam dávat, já bych prostě musela jenom mít ten dynamit a odstřelit je... Bohužel jsem rasistka, nesouhlasím s integrací cigánů, aby plošně byli po obvodu. Vybrali jsme Bedřišku, takže tam budou. S vysokým plotem, s elektrikou, mně je to jedno... klidně to budu křičet do celého světa.“

Jiří Jezerský (za TOP 09),

(tehdejší i dnešní) místostarosta ostravské městské části Mariánské Hory a Hulváky na veřejném jednání bytového odboru, při debatě o Romech v ostravské osadě Bedřiška:

"Vystavte mi potvrzení, že mohu mít stělnou zbraň a že mi dáváte svolení, abych to vystřílel, a já to půjdu udělat."

Jiří Čunek, KDU-ČSL,

v době výroku předseda této strany a ministr

Na dotaz čtenáře Blesku, zda se budou dotovat i ostatní lidé jako Romové, odpověděl: „To se budete muset jet někam opálit, začít dělat s rodinou binec, na náměstí dělat ohně a potom se vás teprve někteří politici zastanou a řeknou - on je chudák.“

11.3. Příloha č. 3: Případy násilí z nenávisti a diskriminace – příklady

Důsledkem popsaného chování politiků a neetické práce českých médií jsou i konkrétní případy násilí páchaného kvůli etnicitě obětí, kterému se odborně říká násilí z nenávist (zločiny z nenávisti).

Počátku roku 2012 dominovala kauza zastřelení Roma v Tanvaldu. Případ zhoršil již tak napjaté vztahy mezi Romy a Neromy. V prvních minutách roku byl zastřelen mladý muž (22 let). Jeho bratr byl postřelen a s vážným zraněním skončil v nemocnici. Již druhý den po střelbě byl střelec propuštěn. Státní zástupkyně i policisté uvěřili jeho tvrzení, že střelil v sebeobraně. To vyvolalo v romské komunitě vlnu nevole. Střelec tvrdil, že ho Romové napadli nožem. V dokumentu Českého žurnálu, který je natočen pro Českou televizi, se však objevil svědek, který tvrdí, že to není pravda. Státní zastupitelství však kauzu již před tím uzavřelo.

Nejasný případ úmrtí Roma, který zemřel po policejním zásahu. Šlo o otce tří dětí (33 let) z Kynšperka nad Ohří. Jeho příbuzný vyličil událost takto: Ludovít, mírně napitý, strčil do nějaké ženy, aniž by jí ublížil. Ta zavolala policisty. Ti přijeli, dali mu pouta a začali jej kopat a mlátit. Při tom použili buď obušky, nebo elektrické paralyzéry, to není jisté. Mluvčí záchranné služby k tomu řekla: „Muž měl zástavu srdce, nedýchal. Zhruba za 20 minut se lékaři podařilo muže oživit. Převezli jsme ho na oddělení ARO sokolovské nemocnice. Muž měl na těle mnohačetné podlitiny.“ Nikdo nebyl obviněn.

Útoky na bezdomovce v roce 2012 prudce vzrostly. V červnu došlo v Olomouci ke dvěma útokům, což bylo ten rok již čtvrté takové napadení v tomto městě. V Ústí nad Labem vyhořel bývalý hotel Máj, obývaný asi deseti bezdomovci. V pražské Libuši strážníci ubili k smrti psa jednoho z bezdomovců. Trojice mladíků, která se v lednu doznala k vraždě Romky v Praze 3, přepadávala lidi v této čtvrti pravidelně, nejčastěji právě bezdomovce. Podle bezdomovců šlo o sympatizanty extrémistických hnutí, kteří na ulici hajlovali. Tuto verzi potvrdil místní obyvatel, kterého násilníci napadli při venčení psa.

Soud se žháři, kteří vhodili zapálenou pochodeň do okna romské rodiny v Býchorech na Kolínsku. Rodina je dodnes postižena především psychicky, odešla z bytu, který vlastnila, a dodnes se do obce ze strachu nevrátila. Pachatelé se před útokem na Facebooku vyjadřovali rasisticky a protiromsky. Nejtvrdší trest byl přidělen Vojtěchovi Vyhnánkovi, jenž vhodil zapálenou louč do okna rodinného domu. Soud mu uložil 4 roky nepodmíněně za pokus o těžké ublížení na zdraví s rasovým motivem. V domě bylo v době útoku bylo pět dospělých a čtyři děti. Ostatní tři dostali podmíněčné tresty.

V Klatovech proběhl soud se dvěma rasistickými násilníky, kteří přepadli romskou rodinu v Nýrsku. Obžalovaní nejprve napadli bezdůvodně děti. Ty před nimi začaly utíkat a část z nich se běžela schovat k rodičům. Útočníci se začali do domu dobývat a chtěli udeřit baseballovou pálkou dívku, která stála u okna v přízemí. Otec rodiny poté otevřel dveře od bytu a snažil se dostat útočníky co nejdále od dětí. Jeden z obžalovaných ho však srazil na zem a začal ho škrtnit mikinou. Rasisticky přitom pokřikovali. Oba dostali podmínku.

Na trestný čin těžkého ublížení na zdraví s následkem smrti překvalifikovala policie počínání muže, který v Chotěbuzi na Karvinsku zastřelil Roma do hlavy výstřelem šípů z kuše. Nedaleko jeho obydlí zastavilo auto se čtyřmi Romy, kteří dle vlastního vyjádření přijeli na vedlejší zboženiště sbírat kovový šrot. Během vyšetřování se nepotvrdilo tvrzení pachatele, že Romové přijeli krást. Policejní pes nenašel žádné pachové stopy, které by svědčily o přítomnosti Romů přímo u jeho domu. Podle bratrance zastřeleného na ně útočník křičel: "Vy kurvy černé, já vás zabiju!" Útočník nakonec dostal za zabití 10 let.

Napadení zastupitele města Lom Mariana Dancsa, lídra kandidátky hnutí OMMO v Ústeckém kraji. Dancso byl přepaden dvěma neznámými pachateli, kteří jej po východu z domu udeřili neznámým předmětem. Snažil se bránit, ale následovaly údery pěstmi, když byl sražen na zem, také kopance. Jeho napadení má dle vedení OMMO i nepřímou souvislost s tím, jakým způsobem je eskalována celková situace na Mostecku, Varnsdorfsku a dalších místech Ústeckého kraje směrem k menšinám, zejména Romům.

Čtrnáctiletý chlapec z Ostravy skončil v nemocnici s krvácením do mozku. Chlapec držel kolo, které dostal jeho kamarád k narozeninám. Načež ho začal honit údajný majitel kola, který tvrdí, že mu bylo ukradeno. Podle chlapcovy výpovědi jej tento člověk za pomoci dalších zmlátil včetně zkopání, když ležel na zemi. Policie přesto hodnotila jeho napadení jako pouhý přestupek proti soužití.

Osvobozen byl opětovně muž, který napadl lidskoprávního aktivistu Ondřeje Čakla během neonacistické demonstrace, v listopadu 2008 v Litvínově. Odvolací soud v Mostě zprostil viny obžalovaného stejně, jako rok předtím. Podle Čaklovy zmocněnkyně Kláry Kalibové je to projevem neschopnosti justice.